

Nagyböjt II. vasárnapja

Júdás árulása

Luk. 22, 47-53

K.K.T. Ott az Olajfák hegyén, ahol kezdődött a mi Urunk Jézus Krisztus kínszenvedése, ahol érettünk halálos gyötrelmében vérrel verítkezett, ugyanott ment végbe kínszenvedésének második jelene is: Jézus elfogatása és Júdás árulása. A mai vasárnapon még nem válunk meg az Olajfák hegyétől, hiszen Mesterünknek is kedves tartózkodási helye volt, lélekben ma is felmegyünk és kísérik tovább a történeteket.

A múlt vasárnap lelki szemünk előtt a szenvedésében is imádkozó Istenember arca állott, és most ehhez a fájdalomban is szelíd arc mellé egy újabb arc csatlakozik, az áruló Júdás, a hálátlan és hűtlen tanítvány arca.

Alig végezte Jézus imádságát, még beszélt tanítványaival, mikor a kert bejáratánál megjelenik egy csapat, kardokkal, fáklyákkal és dorongokkal, élükön a csőcselék vezérével, Júdással. És mit tesz Jézus. Nem menekül, hanem mielőtt önként átadta volna magát adáz ellenségeinek, még egyszer jelét adta istenségének. Egyetlen szavára megtántorodik és földre hull a csőcselék. Éreztetni isteni szeretetét Júdással, akit barátjának nevez: Barátom, mi végre jöttél, Júdás, hát csókkal árulod el az Ember fiát. Nem értették meg sem egyiket sem másikat. Tanítványai elfutnak. Jézust pedig megkötözik és viszik mint az áldozati bárányt a kínszenvedés útjára.

K.K.T. Bár nagy megaláztatás volt ez az elfogatás, lelkének igazi fájdalma nem ez volt. Hiszen a csőcseléktől nem is várhatott finomabb bánásmódot. Legnagyobb fájdalma az elfogatáskor az a körülmény, hogy árulója saját tanítványa volt, kit sok ezer ember közül kiválasztott, apostolává tett, három esztendőn keresztül oktatott és szeretetének ezer jelével halmozott el az utolsó pillanatig. Kétségkívül mindnyájan érzitek mily szörnyű bűn volt Júdás árulása. Az emberiség lelkében oly utálatossá lett ez a bűn, hogy azóta az árulót Júdásnak nevezi. Az Úr Jézus eme szenvedését azok tudják legjobban átérezni, akiknek voltak, vagy vannak gyermekeik, kiket szeretetük minden jelével elhalmoztak, voltak vagy vannak embertársaik, akiket a szükségben oly szeretettel segítettek, barátságukra méltatták és a legelső kínálkozó alkalommal földi javakért, előmenetelért vagy múltó dicsőségért és élvezetekért máról holnapra ellenségeik lettek.

Sehol sem szeretik és semmire sem becsülik az olyan embert, aki meggyőződését úgy változtatja, cseréli, mint más ember az ingét. De még ennél is csúnyább dolog az, ha

valaki egyszerre csak éppen az ellenkezőjét hirdeti annak, amire eddig esküdött. Ez képezi Júdás vétkének első vonását. Eddig Krisztus követője, a Mester tanítványa volt, most pedig egyszerre Krisztus ellenségeinek táborába szegődik. És még ha meghúzta volna magát ott az utolsó sorban, de nem, a legelső, a vezér a Krisztus elfogadására jött sőpredéknek.

Ezelőtt Krisztus tanítványa volt. Ott hagyta foglalkozását, családját, elhagyott mindent, lemondott mindenről és követte a Mestert, ki a 12 kiválasztott apostol közé vette fel. Három esztendeig hallgatta a Mester tanítását, sokszor talán ő maga, Júdás is hirdette a népnek, szemtanúja Krisztus csodáinak, látta Lázár feltámadását, ott volt az apostolok között még az utolsó vacsorán is, Jézus megmossa az ő lábát is, Krisztus kezéből veszi a Krisztus testét és vérét, és a többi tizeneggyel együtt őt is felszentelte Krisztus az újszövetség papjává, amikor mondta: Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. És mindez a végtelen kegyelem kárba veszett. Elvakítva a pénzvágy kapzsiságától, az ezüst csillogásától a tanítvány elárulja mesterét, a szolgáló urát, a fiú atyját, a teremtmény Teremtőjét, egy nyomorult ember a fölséges Istent.

És még hogyan? Csókkal, a béke és szeretet jelével árulja el, és még tetézi gonoszságát azzal, hogy még e gyalázatos órában is Mesternek szólítja: Üdvözlégy Rabbi, azaz Mester és megcsókolá őt.

Végrehajtja utálatos bűnét nem elvből, nem meggyőződéből, hanem a leggyalázatosabb érdekből: hitvány pénzdarabokért. Pedig Mestere ajkáról hányszor hallotta: ne gyűjtsetek magatoknak kincseket, melyet moly és rozsdá megemész, tolvajok ellopnak, hanem gyűjtsetek örök értékű kincseket, melyeknek értékük lesz a mennyben is.

Íme, hova ragadta Júdást az idejében meg nem fékezett szenvedély. Hiszen nem egyszerre tört ki belőle a pénz utáni sóvárgás, ott lappangott már rég óta, néha hangot is adott ennek, talán ő maga tudta is, hiszen ismernie kellett önmagát, hogy benne mint dúl a vágy, csak pénzt, minél több pénzt szerezni, becsület, tiszta, nyugodt lelkiismeret, jellem, mind-mind nem számít, csak egy a fontos, pénzt szerezni, bármilyen áron, még az ártatlanul kiontott Istenember vére árán is.

Júdás szörnyű példája szolgáljon számunkra is okulásul. Vessen ki-ki egy pillantást a lelkébe, kétségtelenül fog ott találni gyomlálni való rendetlen indulatot vagy szenvedélyt. Irigység, harag, kapzsiság, bosszúállás, kevélység vagy erkölcstelen érzékiesség; ki-ki maga tudhatja a legjobban miféle szenvedély uralja szívét, vagy ha még nem is uralja, de ott van a magja, gyökere; ha most ki nem irtjuk, el fog hatalmasodni bennünk. Ha erőfeszítésbe, küzdelembe, önmehtagadásba vagy más áldozatba is kerül, mindegy- meg kell fékezni

idejében, ha csak azt nem akarjuk, hogy mint az áruló Júdást messzire elragadjon bennünket is amit aztán keservesen bánunk, de talán már későn.

Mert nézzük csak tovább Júdás sorsát. A kielégített pénzvágy boldoggá tette? A harminc ezüst pénzzel most már boldog. Korántsem! Beigazolódott ismét az ördög taktikája, amikor az embert bűnre csábítja. Nézd, ha ezt megteszed, milyen boldog leszel, milyen fényes jövő vár rád, és nem is olyan nagy bűn az. Júdásnak is talán kiszínezte képzeletében, hogy mit fog tenni a pénzzel: egy kis üzlethez kezd, házat vesz, ahol boldogan, gond nélkül fog élni. Mikor pedig elkövette a bűnt leleplezetlenül elébe tárja a maga valóságában, vagy még ha lehet nagyítva, és eltakarja szemei elől az isteni irgalom végtelenségét, hogy így a kétségbeesés, az önmagától való menekülés az öngyilkosság karmaiba űzze őt. Mert Júdás is csak utána, mikor látja, hogy Mesterét elárulva halálra ítélik döbbsen rá bűnének iszonyatosságára. Kétségbeesve rohan a papi fejedelmekhez: Vétkeztem, elárulván az igaz vért. De azok kinevetik. Látnia kell, hogy akiknek szolgálatába állott, most mint egy kicsavart mosogató rongyot eldobják maguktól egyszerre elfogja a csömör a pénztől, lábaikhoz dobja a pénzes zacskót de csömört kap az élettől is, a kétségbeesés ördögétől űzve mint eszelős, elrohan és felakasztja magát. Így fizetett az ördög és a világ az ő szolgálatáért, azok, akiknek kedvéért a bűnt elkövette, nem törődnek vele, megvetik, kigúnyolják – az ördög pedig az ígért boldogság helyett mérhetetlen boldogtalansággal, örökké tartó pokollal fizet.

Pedig Júdás is talált volna irgalmat az Úr Jézusnál. A megbocsátó szeretetnek sugarából, mely a bűnét bánó Péterre esett, jutott volna Júdásnak is. Az a Krisztus, aki szeretettel ígért és adott örök mennyországot az utolsó percben bűneit bánó jobb latornak, megbocsátott volna Júdásnak is szívesen. De amilyen nagy volt Júdásban a kapzsiság a bűn elkövetése előtt, oly nagy volt utána a kétségbeesés, mely örök kárhozatba taszította.

K.K.T. Az Úr Jézusnak fáj, végtelenül fáj Júdás hűtlensége és árulása. És mégis isteni szelídséggel fogadja. Nem tesz neki szemrehányást, hanem szeretettel szólítja, kérdezi őt: Barátom, miért jöttél? Majd nyájasan, jóakarattal inti őt: Júdás, csókkal árulod el az Emberfiát? Ha Júdás árulásából megtanuljuk utálni a bűnt, a bűnre vezető szenvedélyeket, tanuljuk, értsük meg azt is, hogy nagyobb az Isten irgalma, mint az ember vétke és gonoszsága. Mert a bánat bűneink felett, ha Isten időt és erőt enged, soha sem késő, Istennél mindig készen áll az irgalom és könyörület azok számára, akik azt igazán kérik. Most van idő, most van alkalom a nagy böjti szent napokban megostromolni az Eget; Úristen, bocsáss meg nekünk, nem akarunk Júdás sorsában osztozni.

De tanuljunk Jézustól, a hálátlanságot, hűtlenséget békén viselni, mert ha ezt megtanuljuk, akkor nem mentünk fel hiába az Olajfék hegyére, akkor Krisztus szenvedése második mozzanatának szemlélése nem volt bennünk hiába való. Ezt adja meg mindnyájunknak nagybőjti kegyelem gyanánt a kicsúfolt és elárult Isten-ember, Jézus Krisztus! Ámen.

Kőröstarján, 1965. március 14.